

Политиката на сближаване и България

През периода 2014–2020 г. България ще управлява **седем оперативни програми** по линия на политиката на сближаване на ЕС. Две от тях („Транспорт“, „Околна среда“) ще се финансират от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и от Кохезионния фонд, две програми („Иновации и конкурентоспособност“, „Регионално развитие“) ще се финансират от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), две програми („Развитие на човешките ресурси“, „Добро управление“) ще получат финансиране от Европейския социален фонд (ЕСФ), включително Инициативата за младежка заетост, и една програма („Наука и образование“) ще бъде финансирана едновременно от ЕСФ и ЕФРР.

Колко средства ще бъдат инвестирани в България през периода 2014–2020 г.?

За периода 2014–2020 г. за България са разпределени около **7,6 млрд. EUR** (по текущи цени) от общото финансиране за политиката на сближаване:

- **5,09 млрд. EUR** за по-слабо развитите региони (всички)
- **2,28 млрд. EUR** по линия на Кохезионния фонд
- **165,6 млн. EUR** за програмите за европейско териториално сътрудничество
- **55,2 млн. EUR** за Инициативата за младежка заетост.

Условия за допустимост за структурните фондове (ЕФРР и ЕСФ) за периода 2014–2020 г.

- по-слабо развити региони (БВП на глава от населението < 75 % от средния за ЕС-27)
- региони в преход (БВП на глава от населението в диапазона 75–90 % от средния за ЕС-27)
- по-силно развити региони (БВП на глава от населението >= 90 % от средния за ЕС-27)

Какви са основните инвестиционни приоритети на България?

Инвестиционните приоритети за периода 2014–2020 г. ще бъдат определени в споразумение за партньорство с Европейската комисия. Очаква се приоритетите да включват:

- Повишаване на конкурентоспособността и устойчивостта на икономиката.
- Създаване на висококачествена система за научни изследвания и иновации, която да позволи постигането на предвидената в „Европа 2020“ цел за дела на разходите за НИИ в размер на 1,5 % от БВП.
- Развитие на устойчиви и щадящи околната среда видове транспорт в рамките на трансевропейските мрежи (TEN-T).
- Стимулиране на интегрирано градско развитие в приоритетни области в избрани градове в България.
- Подобряване на управлението на водите и други природни ресурси, в това число биологичното разнообразие и „Натура 2000“, хармонизиране с достиженията на правото на Общността и повишаване на ефективността на управлението на водите и отпадъците.
- Укрепване на капацитета на публичната администрация и съдебната система и насърчаване на доброто управление.

Какви резултати са постигнати до момента?

Общият размер на разпределеното финансиране по линия на политиката на сближаване за периода 2007–2013 г. беше 6,9 млрд. EUR.

България е членка на Европейския съюз от 2007 г. Страната се нуждаеше от известно време, за да адаптира изпълнението на инвестициите по линия на политиката на сближаване на ЕС. Въпреки това финансирането за политиката на сближаване е важна движеща сила за осъществяване на реформите в България, като тази роля ще нарасне през периода 2014–2020 г.

От началото на периода на финансиране 2007–2013 г. финансирането по политиката на сближаване на ЕС помогна на България да:

- създаде повече от 1300 работни места;
- разшири обхвата на предоставяните услуги, като обхване още над 280 000 души по проекти за отпадъчни води;
- даде възможност на повече от 137 000 души да придобият професионална квалификация или да я повишат и на над 178 000 души да придобият ключови компетенции;
- реализира много проекти за транспортна инфраструктура, като например разширяването на софийското метро, магистрала „Тракия“, „Летище София“;
- подобри градския транспорт за около 1 289 744 граждани, предимно в шестте най-големи града на България, а именно София, Пловдив, Варна, Бургас, Плевен, Стара Загора;
- подобри образователната инфраструктура за над 30 000 студенти и ученици;
- създаде възможности за обновяването на повече от 398 000 кв. м паркове и зелени площи, пешеходни зони, велосипедни алеи, игрища;
- предостави стипендии на около 172 000 студенти;
- осигури социални услуги в семейна среда за повече от 51 000 души;
- модернизира 20 културни обекта;
- инвестира в мерки за икономии на енергия в обществени сгради и училища.

Успехи на политиката на сближаване през периода 2007–2013 г.

Проекти по ЕФРР

● Модернизиране на градския транспорт във Варна

Българският град Варна е най-големият град на българското Черноморие и единадесетият по големина град на Балканите. С растяща икономика и важен туристически сектор градът иска да намали броя на замърсяващите превозни средства, да намали зависимостта си от вноса на петрол, а също така и да използва неизползваната електроенергия, която се произвежда в страната. Проектът е насочен към необходимостта от изграждане на бърза, ефективна и достъпна система за градски транспорт за всички граждани на Варна чрез обновяване на централната автогара, закупуване на превозни средства и изграждане на бърза автобусна транзитна линия, свързваща най-отдалечените и гъсто населени райони с центъра на града.

Обща стойност: 58,5 млрд. EUR (участие на ЕФРР: 39,5 млрд. EUR)

- **Нови домове, пригодени специално за деца с увреждания**

България прие национален план за действие за закриването на 130 големи домове за деца и преместване на всички деца, които понастоящем са настанени в тези институции, в алтернативни и специално пригодени подходящи жилища. Осигурени са персонализирани услуги за подкрепа. Общата цел е да се постигне промяна в начина, по който се полагат грижи за децата с увреждания, за да се улесни тяхната социална интеграция в обществото. Проектът се финансира от ЕФРР, ЕСФ и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Обща стойност: 120 млн. EUR (участие на ЕС: 102 млн. EUR, включително участие на ЕСФ: 48,5 млн. EUR, участие на ЕФРР: 46,5 млн. EUR, участие на ЕЗФРСР: 7 млн. EUR)

- **Нови съоръжения за третиране на отпадъците в София**

Този голям проект ще доведе до изграждането на модерна интегрирана система за управление на битовите отпадъци, която да позволи да бъдат изпълнени изискванията на законодателството на ЕС в областта на отпадъците. От проекта ще се възползват 1,25 млн. души, които живеят в София.

Обща стойност: 177 млн. EUR (участие на ЕФРР: 126 млн. EUR)

- **Мрежа от ресурсни центрове за обучение на жени в областта на ИКТ и предприемачеството**

България участва в преходен проект, който има за цел да помогне на жените да придобият необходимите умения и знания за намиране на заетост, особено в области с традиционно силно присъствие на мъжете, като например ИКТ/технологии и предприемачество. България, Финландия, Гърция, Италия, Полша, Португалия, Швеция и Обединеното кралство участват в проекта WINNET 8, мрежа от ресурсни центрове в цяла Европа, предназначени да предоставят на жените умения и съвети за намиране на работа в областта на ИКТ и предприемачеството.

Обща стойност: 2,4 млн. EUR (участие на ЕФРР: 1,8 млн. EUR)

Проекти по ЕСФ

- **Да направим училището привлекателно за младите хора**

574 158 ученици от 3300 български училища участват в извънкласни дейности по започналия през 2008 г. проект „Да направим училището привлекателно за младите хора“. Целта на проекта е да се намали броят на учениците, които напускат преждевременно училище, да се подобрят възможностите за заетост и да се подпомогне социалната интеграция на младите хора, като се насърчи участието в извънкласни дейности. Много от учениците са от ромската общност.

Обща стойност: 60,4 млн. EUR (участие на ЕСФ: 571,4 млн. EUR)

Научете повече за проектите на политиката на сближаване на ЕС в България

За повече примери за проекти, както и за връзки към пълния списък на бенефициентите на финансиране по линия на политиката на сближаване на ЕС, посетете следните уебсайтове:

- [Уебсайт на Европейската комисия, посветен на регионалната политика](#)
- [Уебсайт на Европейския социален фонд](#)